КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ
«01» вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антропологія літератури

Спеціальності	В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Спеціалізації	В11.10 Прикладна лінгвістика
Освітньо-професійної програми	2.В11.10.01 Прикладна філологія
Рівня вищої освіти	другого (магістерського)

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 0042/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
«01» вересня 2026 р.

Київ – 2026

Розробник: Оксана Гальчук, професор кафедри світової літератури, професор, доктор філологічних наук

Викладач: Оксана Гальчук, професор кафедри світової літератури, професор, доктор філологічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури
Протокол №8 28 серпня 2026 року

Завідувач кафедри (Галина Бітківська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
2.В11.10.01 «Прикладна філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти
24 серпня 2026 року

Гарант освітньої програми (Людмила ОВСІЄНКО)

Робочу програму перевірено
24 серпня 2026 року

Заступник декана (Володимир ШКАВРО)

Пролонговано:

на 20___/20___н.р. _____ (_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)
на 20___/20___н.р. _____ (_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	**Характеристика дисципліни за формами навчання**	
	денна	**заочна**
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин		4 кр. / 120 год.
Курс		I
Семестр		1
Кількість змістових модулів з розподілом		
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, у тому числі:		120
Аудиторні		16
Модульний контроль		
Семестровий контроль		
Самостійна робота		106
Форма семестрового контролю		Залік

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Антропологія літератури» розрахований на студентів-магістрантів, які, спираючись на здобуті під час вивчення історії зарубіжної літератури та української літератур, готові до дослідження проблемно-тематичного антропологічного комплексу світової художньої культури (письменства, живопису, кінематографу), що не втрачають своєї актуальності й притягальної сили для читачів і митців різних епох. До такого проблемно тематичного комплексу належить питання взаємин «людина і природа», «людина і історія», «людина і наука», «людина і війна», що не раз розглядались письменниками різних мистецьких епох.

Мета курсу – ознайомити студентів з авторськими художніми інтерпретаціями проблемного комплексу антропологічного і антропоцентричного характеру в літературно естетичних шуканнях доби, репрезентантами якої є ті чи ті митці.

Завданнями курсу є: концептуальний аналіз у комплексі з історико-літературним, порівняльним і міфопоетичним проблематики «людина і природа/історія/наука/війна» в діахронічному зрізі; характеристика індивідуально-авторських інтерпретацій і трансформацій мотивно-образного вираження антропологічних проблем; формування уявлення про тенденції функціонування аналізованого комплексу традиційних образів і мотивів у діахронічному зрізі.

А також **розвинути компетентності** (ЗК 3–5, 7, 9-14, ФК 2-4, 6-7), зокрема:

● Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; ●

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
● Здатність працювати в команді та автономно;
● Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
● Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
● Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), здатність до активної громадянської позиції на основі поваги до прав людини, духовних цінностей українського народу, української самобутності);
• Здатність проведення досліджень на належному рівні;
• Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
● Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
● Здатність до аналізу суспільних процесів;
• Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства.
• Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки;
• Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. • Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства для вирішення професійних завдань;
● Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з літературознавства і мовознавства.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення спецкурсу зі світової художньої культури студенти досягнуть такі результати навчання (РН 1,3, 8-13, 15-17, 20):

РН-1 Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; РН-3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі філології;

РН-8 Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства; РН-9 Характеризувати, теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти прикладної філології;

РН-10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів художньої літератури і медіатексту;

РН-11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого, літературного й медійного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;

РН-12 Дотримуватися правил академічної доброчесності;

РН-13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як митцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються;

РН-15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного і літературного матеріалу;

РН-16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з української мови і літератури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

РН-17 Планувати, організовувати та здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі української філології;

РН-20 Готовність самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірність суспільних процесів, утверджувати.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить **120** години. Із них

16 годин – аудиторних, із них:

8 годин – лекційних

8 годин – семінарських занять;

104 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами курсу «Антропологія літератури» з літературної компаративістики завершується ***заліком.***

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва змістових модулів, тем	**Усього**	**Розподіл годин між видами робіт**					
		Аудиторна:					**Самостійна**
		Лекції	**Практичні**	**Семінари**	**Лабораторні**	**Модульний контроль**	
***Змістовий модуль 1.* ЛЮДИНА І ПРИРОДА: АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР**							
Тема 1. Художні версії дослідження теми «природа і людина» від античності і до початку XXI ст.	**2**	**2**					
Тема 2. Землетрус у Лісабоні в літературі Просвітництва	**2**			**2**			
Тема 3. Мотив природних катастроф як приклад дисгармонії	**13**						**13**
Тема 4. Стихії як символ абсурду і хаосу в літературі XX ст. (Дж. Конрад «Серце пітьми», Т. Манн «Смерть у Венеції», А. Камю «Чума»)	**13**						**13**
Разом за 1 модуль:	**30**	**2**		**2**			**26**
Змістовий модуль 2. АНТРОПОЛОГІЧНІ КОДИ ТЕМИ "ЛЮДИНА І ІСТОРІЯ"							
Тема 5. Людина/народ/нація в історії. Суспільно-історичні катаклізми в художніх творах. Утопія і антиутопія	**2**	**2**					
Тема 6. Тема війни у світовій літературі	**2**			**2**			
Тема 7. Утопія і антиутопія (антикомуністична чи антитоталітарна)	**13**						**13**
Тема 8. Жанр історичного і політичного роману в історичній перспективі	**13**						**13**
Разом за 2 модуль	**30**	**2**		**2**			**26**
Змістовий модуль 3. АНТРОПОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТЕМИ "ЛЮДИНА І НАУКА"							
Тема 9. Наука як спосіб пізнання і літературний мотив світової літератури	**2**	**2**					

Тема 10. Сатиричний аспект образу науковця (Аристофан «Хмари», Дж. Свіфт «Мандри Гуллівера», Дж. Орвелл «1984»)	**2**			**2**			
Тема 11. Наукова фантастика як художня реакція на розвиток НТП	**13**						**13**
Тема 12. Наука як спосіб маніпуляції і політичного тиску у світовій літературі	**13**						**13**
Разом за 3 модуль	**30**	**2**		**2**			**26**
Змістовий модуль 4. "ЛЮДИНА І МИСТЕЦТВО" У СВІТОВОЇЙ ЛІТЕРАТУРІ: АНТРОПОЛОГІЧНА ПРИЗМА							
Тема 13. Мистецтво як універсальна форма самовираження людини: художні варіанти у світовій літературі	**2**	**2**					
Тема 14. Тема митця в літературі XX ст.	**2**			**2**			
Тема 15. Відчужені генії доби модернізму	**13**						**13**
Тема 16. Романи-біографії, історія літератури як історія особистості	**13**						**13**
Разом за 4 модуль	**30**	**2**		**2**			**26**
Всього за планом:	**120**	**8**		**8**			**104**

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

ЛЮДИНА І ПРИРОДА: АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР*(22 бали)*

Тема 1. Художні версії дослідження теми «природа і людина» ***(2 год.)*** Уявлення про природу в історичній перспективі. Природа як космос і гармонія (античність); стихія і хаос (середньовіччя та доба катастроф); об'єкт споглядання й ідеалізації (ренесанс, романтизм); об'єкт вивчення і дослідження (реалізм); символ і метафора (модернізм, література XX ст.). Міфи про створення світу. Антична література про світ природи: «Теогонія» Гесіода, «Одіссея» Гомера. Природа як прояв Божої волі, символ віри та покарання в літературі Середньовіччя (Данте «Божественна комедія»). Природа як гармонійний космос (Петрарка), і стихії як символи внутрішніх конфліктів (Шекспір «Буря»). Природа як «механізм» і порядок (Буало, Дідро). Мотив природних катастроф як приклад дисгармонії. Література романтизму про природу крізь призму апокаліптичних мотивів (Дж. Байрон «Паломництво Чайлда Гарольда», П.Б.Шеллі «Остання людина»). Новаліс і Вордсворт про гармонію з природою як джерело духовності. Натуралісти про природу як середовище життя людини (Е.Золя «Земля»). Інтерпретація фаталістичних мотивів у «Мобі Діку» Г. Мелвілла. Стихія як символ абсурду і хаосу в літературі XX ст. (Дж. Конрад «Серце пітьми», Т. Манн «Смерть у Венеції», А. Камю «Чума»).

Семінарське заняття 1. Землетрус у Лісабоні як мотив «Поеми про лісабонське лихо» і «Кандіда» Вольтера.

Змістовий модуль 2.

АНТРОПОЛОГІЧНІ КОДИ ТЕМИ "ЛЮДИНА І ІСТОРІЯ"(22 бали)

Тема 2. Людина/народ/нація в історії.

Суспільно-історичні катаклізми в художніх творах(2 год.)

Людина/народ/нація в історії. Суспільно-історичні катаклізми в художніх творах.

Утопія і антиутопія (антикомуністична чи антитоталітарна). Жанр історичного роману в діахронії і синхронії. Осмислення ролі історичного діяча в історичних романах В. Гюго і В.Скотта. Історичні події як тема літератури реалізму. Біографічний жанр про людину в історії.

Державні перевороти, революції, бунти як варіанти мотивів суспільних катастроф в літературі XIX-XX ст. Жанр політичного роману в літературі XX ст.

Тема війни у світовій літературі: від героїчного пафосу (Гомер, «Пісня про Роланда»), до філософської рефлексії і до трагічного протесту й антивоєнної літератури (Е.М.Ремарк, Е.Хемінгвей, Б.Брехт). Абсурд війни у «Пригодах бравого вояка Швейка» Я. Гашека.

Семінарське заняття 2. Тема війни у світовій літературі: від Гомера до літератури «втраченого покоління».

Змістовий модуль 3.

АНТРОПОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТЕМИ "ЛЮДИНА І НАУКА"(22 бали)

Тема 3. **Наука як спосіб пізнання і літературний мотив світової літератури (2 год.)**

Наука як фундаментальна сфера культури, що формує світогляд і змінює уявлення про людину та її місце у світі. Наука як спосіб пізнання (раціональність. Дослід, закон) і літературний мотив світового письменства. Наука в літературі як випробування моралі людини. Варіанти образу вченого – від героя-просвітника до трагічного деміурга. Наукова фантастика і антиутопія – два жанрові способи осмислення технічного прогресу: оптимістичний (наука як шанс); песимістичний (наука як загроза). Знання як вищий дар людини (Лукрецій «Про природу речей»). Архетип Прометея і Фауста. М. Шеллі «Франкенштейн» як попередження про моральну відповідальність вченого. Наука як експеримент над людською природою (Г. Веллс «Острів доктора Моро»). Амбіції науковця
як катастрофа («Доктор Фаустус» Т. Манн). Наука і технології як інструмент влади й маніпуляцій. Моральні дилеми людини науки (Б.Брехт «Життя Галілея», Р. Бредбері «451* по Фаренгейту»).

Семінарське заняття 3. Сатиричний аспект образу науковця (Аристофан «Хмари», Дж. Свіфт «Мандри Гуллівера», Дж. Орвелл «1984»).

Змістовий модуль 4.

"ЛЮДИНА І МИСТЕЦТВО" У СВІТОВОЇЙ ЛІТЕРАТУРІ: АНТРОПОЛОГІЧНА ПРИЗМА(22 бали)

Тема 4. **Мистецтво як універсальна форма самовираження людини: художні варіанти у світовій літературі (2 год.)**

Мистецтво як універсальна форма самовираження людини: художні варіанти у світовій літературі. Осмислення створення мистецтва (літератури, музики, живопису, театру) і роздуми про призначення творчості, ролі митця, межі свободи і відповідальності.

Митець і мистецькій процес як тема (мотив) у світовій літературі. Античний вимір образ співця як творця пам'яті і колективної ідентичності (образ Демодока в «Одіссеї» Гомера; «Ars Poetica» Горація як перший поетичний трактат про мистецтво слова; поет як наставник і художник). Митець як пророк і служитель Божий (Данте «Божественна Комедія»), мистецтво як шлях до спасіння душі й пізнання вищої гармонії. Мистецтво як акт індивідуального самовираження (Петрарка), тема безсмертя митця через його творіння (сонети В. Шекспіра). Сатира на літературу як мистецтво (Сервантес «Дон Кіхот»).Суспільна місія літератури в класицизмі. Митці як «учителі» народу в Просвітництві (Дідро). Мистецтво архітектури як «кам'яна книга» народу (В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»). Іронічне зображення музичного процесу і митця (Е.Т.А.Гофман). Духовна криза і мистецтво у творчості А. де Мюссе. Концепт літератури як спокуси і небезпеки в «Пані Боварі» Г. Флобера. Відчужені генії доби модернізму (О. Вайлд, Т. Манн, Е.М.Рільке). Романи біографії, історія літератури як історія особистості (В.Вулф «Орландо»). Творчість як відповідь на абсурд («Міф про Сізіфа» А. Камю). Мистецтво як нескінченна гра текстів і дзеркал (Х.Л.Борхес).

Семінарське заняття 4. Тема митця і мистецтва в літературі модернізму. О.Вайлд, Т.Манн, С.Моем.

5. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

5.1. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ (ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ)

Вид діяльності студента	**МОДУЛЬ 1 «ЛЮДИНА І ПРИРОДА»**		**МОДУЛЬ 2 «ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО /ІСТОРІЯ»**		**МОДУЛЬ 3 «ЛЮДИНА І НАУКА»**		**МОДУЛЬ 4 «ЛЮДИНА І МИСТЕЦТВО»**	
	Кількість одиниць	Максимальна к-сть бал	Кількість одиниць	Максимальна к-сть бал	Кількість одиниць	Максимальна к-сть бал	Кількість одиниць	Максимальна к-сть бал
Відвідування лекцій	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Відвідування семінарських занять	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Робота на семінарському занятті	**1**	**10**	**1**	**10**	**1**	**10**	**1**	**10**
Виконання завдань для самостійної роботи	**2**	**10**	**2**	**10**	**2**	**10**	**2**	**10**
Разом:		**22**		**22**		**22**		**22**
	КОЕФІЦІЄНТ 88:100=0,88							

5.2.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу спецкурсу виділено 104 годин. За робочою програмою курсу це 8 тем, вивчення яких дає можливість збалансувати й розширити отриману під час лекцій інформацію і здобуті на семінарських заняттях навички аналізу текстів про життя зарубіжних письменників. 8 тем, винесені на самостійне опрацювання, охоплюють проблематику широкого діапазону і присвячені вивченню творів різних жанрів і різних історико-літературних систем.

Форма виконання: письмове повідомлення, яке завантажується в ЕНК

Максимальна оцінка: 5 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Кількість балів	**Оцінка**

5	представлений матеріал розкриває і обґрунтовує тему, завдання виконано в повному обсязі
4	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які, проте, не впливають на зміст виконаної роботи
3	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи
2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи
1	допущені фактичні помилки в змісті роботи, тема не розкрита

ТЕМАРІЙ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

	Зміст самостійної	**бали**	**Вид завдання**
1.	Мотив природних катастроф як приклад дисгармонії.	5	Письмове повідомлення
2.	Стихії як символ абсурду і хаосу в літературі XX ст. (Дж. Конрад «Серце пітьми», Т. Манн «Смерть у Венеції», А. Камю «Чума»).	5	Тестове завдання
3.	Утопія і антиутопія (антикомуністична чи антитоталітарна). Утопія і антиутопія (антикомуністична чи антитоталітарна).	5	Письмове повідомлення
4.	Жанр історичного і політичного роману в історичній перспективі.	5	Тестове завдання
5.	Наукова фантастика як художня реакція на розвиток НТП.	5	Письмове повідомлення
6.	Наука як спосіб маніпуляції і політичного тиску у світовій літературі.	5	Тестове завдання
7.	Відчужені генії доби модернізму (О. Вайлд, Т. Манн, Е.М.Рільке).	5	Письмове повідомлення
8.	Романи-біографії, історія літератури як історія особистості (В.Вулф «Орландо»).	5	Тестове завдання

5.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Якісний рівень знань майбутнього професійного філолога визначає вміння володіння Словом і в письмовій формі, і в усній. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти вже виконали значну частину завдань у письмовій формі (як-от: письмові завдання на семінарах, тестові завдання з тем на самостійне опрацювання) і отримали бали за роботу на семінарах. Результати відображені в підсумковому балі: максимально 88 балів (із коефіцієнтом 0, 88).

У разі, якщо кількість отриманих балів за всі види робіт менше 60 балів, студент може

підготувати реферат на одну із запропонованих тем. Обсяг – до 10 с. (формат А 4, інтервал 1, шрифт 14). Обов'язковим є покликання на художні твори і список використаних джерел. Максимальна кількість балів – 10.

5.4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ

1. Антична література про світ природи і людину.

2. Природа як прояв Божої волі, символ віри та покарання в літературі Середньовіччя. Природа як гармонійний космос, і стихії як символи внутрішніх конфліктів. 3. Природа як «механізм» і порядок. Мотив природних катастроф як приклад дисгармонії.

4. Література романтизму про природу крізь призму апокаліптичних мотивів 5. Натуралісти про природу як середовище життя людини.

6. Стихія як символ абсурду і хаосу в літературі ХХ ст.

7. Людина/народ/нація в історії. Суспільно-історичні катаклізми в художніх творах.

8. Утопія і антиутопія (антикомуністична чи антитоталітарна).

9. Жанр історичного роману в діахронії і синхронії. Осмислення ролі історичного діяча в історичних романах В. Гюго і В.Скотта.

10. Історичні події як тема літератури реалізму. Біографічний жанр про людину в історії.

11. Державні перевороти, революції, бунти як варіанти мотивів суспільних катастроф в літературі XIX-XX ст. Жанр політичного роману в літературі ХХ ст. 12. Тема війни у світовій літературі: від героїчного пафосу до філософської рефлексії і до трагічного протесту й антивоєнної літератури.

13. Абсурд війни у літературі ХХ ст.

14. Наука як спосіб пізнання і літературний мотив світового письменства. 15. Наука в літературі як випробування моралі людини.

16. Варіанти образу вченого – від героя-просвітника до трагічного деміурга. 17. Наукова фантастика і антиутопія – два жанрові способи осмислення технічного прогресу.

18. Наука як експеримент над людською природою у літературі XIX-XX ст. 19. Амбіції науковця як катастрофа.

20. Наука і технології як інструмент влади й маніпуляцій. Моральні дилеми людини науки.

21. Мистецтво і мистецький процес в античній літературі.

22. Мистецтво як шлях до спасіння душі й пізнання вищої гармонії в літератури Середньовіччя. Тема безсмертя митця через його творіння в літературі Ренесансу. Мистецтво як суспільна місія в літературі класицизму. Митці як «учителі» народу доби Просвітництва. 23. Іронія в романтичній концепції митця і мистецтва.

24. Модерністська інтерпретація митця і мистецтва: мистецтво як культ краси та аморальність естетизму і доля митця як відчуженого генія; мистецтво і гріх. 25. Образ митця в літературі (митець-пророк, митець-бунтар, митець-трагічний геній, митець – «інженер душ», митець у пошуках свободи).

5.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	**90 – 100 балів**	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	**82 – 89 балів**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	**75-81 балів**	**Добре –** в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок

D	**69-74 балів**	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	**60-68 балів**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	**35-59 балів**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	**1-34 балів**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА КУРСУ
«Антропологія літератури»
Загальна кількість годин:
120 навч. годин, з них:
лекційних - 8, семінарських - 88,
самостійна робота – 104, форма контролю: залік

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	**Людина і природа**		**Людина і суспільство, історія**			**Людина і наука**			**Людина і мистецтво**		
К-сть балів за модуль	**22 б.**		**22 б.**			**22 б.**			**22 б.**		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Дати											

Теми лекцій	Взаємини людини з природою як традиційний мотив світової літератури		Людина /народ/ нація в історії. Суспільно історичні катаклізми в художніх творах. Утопія і антиутопія.			Наука як спосіб пізнання і літературний мотив світової літератури			Мистецтво як універсальна форма самовираження людини: художні варіанти у світовій літературі		
Теми семінарських занять		Земле ру с у Лісабоні як мотив «Поеми про лісабонське лихо» і «Кандіда» Вольтера.		Тема війни у світовій літературі: від Гомера до літератури «втраченого покоління».			. Сатиричний аспект образу науковця (Аристофан «Хмари», Дж. Свіфт «Ма			ема митця ми стецтва в літературі модернізму. О. Вайлд, Т. Ма	Ті

							нд ри Гул лів ера» , Дж. Орв ел л «19 84 »).			нн , С. М о ем .	
Самостійна робота	Самостійна робота 1-2 (10 балів)		Самостійні роботи 3-4 (10 балів)			Самостійні роботи 5-6 (10 б.)			Самостійні роботи №7-8 (10 б.)		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
Основна література

1. Андрусів Стефанія. Антропологія літератури – літературна антропологія – літературознавча антропологія (до семантики терміна). *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки.* Серія : Філологічні науки : Літературознавство. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. № 11. С. 5-8.

2. Анісімова Людмила. (Нео)антропоцентризм у літературознавстві США ХХ століття. Сучасні літературознавчі студії. Постгуманізм та віртуальність : літературні виміри. – Київ : Київський університет ім. Бориса Грінченка, 2013. Вип. 10. С. 16-28.

3. Галета Олена. Екс-центричне літературознавство: від теорії літератури до літературної антропології. *Від антології до онтології : антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця XIX – початку XXI століття*. Київ : Смолоскип, 2015. С. 43-58.

4. Галета Олена. Нова словесність: українська література в антропологічній перспективі. Львів: Видавництво УКУ, 2023. 248 с.

5. Гром'як Роман. Теорія літератури і літературна антропологія : співвідношення, трансформація за умов глобалізації гуманітарного знання (до постановки проблем). *Наукові записки*. Серія : літературознавство : збірник наукових праць. Вип. 1 (23). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. С. 282-290.

6. Літературна антропологія : комунікація, мова, тілесність / упор. Ігор Папуша // *Studia methodologica*. Вип. 25. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – 326 с. 7. Марковський Міхал Павел. Антропологія, гуманізм, інтерпретація. *Теорія літератури в Польщ*і : антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упор. Богуслав Бакула. Київ : Видавничий дім "Києво-Могилянська Академія", 2008. С. 491-503. 8. Нич Ришард. Антропологія культури. Культурна теорія літератури. Поетика досвіду. Львів : Центр гуманітарних досліджень ; Київ : Смолоскип, 2007. 64 с. 9. Новітня теорія літератури і проблеми літературної. *Studia methodologica*. Вип. 24. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. 278 с.

10. Подлісецька Ольга. Функціонування методології антрополонічного типу у сучасному літературознавстві. *Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова*. Серія: Філологія. Т. 19, вип. 2(8). С. 58-63.

11. Поліщук Ярослав. Антропологічна перспектива в літературознавстві. *Філологічні семінари*. Вип. 16 : Парадигма сучасного літературознавства : світовий контекст. – Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. С. 26-31.

12. Тарнашинська Людмила. Літературна антропологія : набуття "себе-досвіду" (пролегомени до напрацювання методологічної свідомості). Новітня теорія літератури і проблеми літературної антропології. *Studia methodologica*. Вип. 24. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. С. 120-126.

13. Юрчук Олена. Антропологія літератури: сучасний стан та перспективи розвитку.

Сучасні літературознавчі студії : У просторі наукового пошуку В. І. Фесенко. – Київ : КНЛУ, 2014. вип. 11. С. 594-604.

14. Яковенко Сергій. Предмет літературознавчої антропології. Польський варіант. *Новітня теорія літератури і проблеми літературної антропології . Studia methodologica*. Вип. 24. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. С. 148-154.

15. Ahmed, Ruma. The Scope of Literary Anthropology: A Hinge Between Anthropology and Literature. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research*. Februuary 2023. Volume 10, issue 2. P. 10-13.

16. AL-Gharib, Munirah. A Convegerence between Anthropology and Literature: How Reading, Writing, and Ethnography Intertwine // *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*. 2020. 9. Is. 5, p. 91–100.

Допоміжна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія; пер. з англ. О. Погинайко ; 3Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. / Тамара Гундорова. – К. : Факт, 2008. – 284 с.

2. Антонич Богдан Ігор; Рибчинський, Олег. Чаргород / уп. Наталя Бабалик, Олена Галета, Євген Гулевич, Зоряна Рибчинська. – Львів : Центр гуманітарних досліджень, Видавництво Старого Лева, 2013. – 112 с.

3. Антонич Богдан Ігор. Вибрані твори / Богдан Ігор Антонич. – Київ : Смолоскип, 2012. – 872 с.

4. Антонич Богдан Ігор. Зібрані твори / Богдан Ігор Антонич. – Нью-Йорк – Вінніпег : Слово, 1967. – 400 с.

5. Антонич Богдан Ігор. Повне зібрання творів / Богдан Ігор Антонич. – Львів : Літопис, 2008. – 968 с.

6. Ассман Аляйда. Простори спогаду : форми та трансформації культурної пам'яті. Київ : Ніка-центр, 2012. – 440 с.

7. Баррі Пітер. Постколоніалізм. Баррі Пітер. Вступ до теорії : літературознавство і культурологія. Київ: Смолоскип, 2008. С. 228-241.

8. Беньямін, Вальтер. Вибране. Львів : Літопис, 2002. – 214 с.

9. Бланшо, Моріс. Простір літератури / Моріс Бланшо. – Львів : Кальварія, 2007. – 272 с.

10. Брюховецька Ольга. "Не-ідентичне-з-собою" : децентрація суб'єкта у фільмі "Тіні забутих предків". Наукові записки УКУ. 2015. Ч. 6 : Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. – С. 58-73.

11. Брюховецька Ольга. Поетичний матеріалізм. "Тіні забутих предків". Кіно театр. – Київ: Видавництво НаУКМА, 2013. № 6. Режим доступу : http://www.ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1561

12. Бьоме Крістіан; Дінцельбахер, Петер і Шпрандель, Рольф; Ван'я, Крістіна. Тіло і душа. Історія європейської ментальности / за ред. Петера Дінцельбахера. Львів : Літопис, 2004. – С. 195-226.

13. Віттлін Юзеф. Мій Львів. Була собі Галичина… / упор. Алла Паславська, Юрко Прохасько, Тобіас Фоґель. Львів : ВНТЛ-Класика, 2012. С. 85-95.

14. Галета Олена. "На полі крові" : драма умовчання. *Волинь філологічна : текст і контекст*. Збірник наукових праць. – Вип. 22 : Універсум Лесі Українки. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – С. 25-37.

15. Галета Олена. *Від антології до онтології : антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця XIX – початку XXI століття*. Київ : Смолоскип, 2015. – 640 с. 16. Гальчук Оксана. Питання ідентичності в античній літературі: «Хто я?" і "Хто ми? у творах Гомера, Софокла і Вергілія. *Modern philology: Theory, History, Methodology*. Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", p. 343-364. http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/454/12222/25537-1 17. Гальчук Оксана. Голод і спрага як емблеми буття поета доби модерну: французька і українська версії. *Żywienie-Zdrowie_Edukacja. Zdrowotne aspekty jedzenia w kulturze, literaturze I języku* [колективна монографія]. Gdansk-Kijow, 2021. С. 28-50. 18. Гатчеон Лінда. Іронія, ностальгія і постмодерн. Іронія : збірник статей / упор. Олена Галета, Євген Гулевич, Зоряна Рибчинська. Львів : Літопис; Київ : Смолоскип, 2006. – С. 169-186.

19. Грабович Г. *Поет як міфотворець*. Київ, 1998.

20. Гундорова Т. *ПроЯвлення слова: дискурсія раннього українського модернізму.* Київ,

2009.

21. Ґірц Кліффорд. “Насичений опис” : у пошуках інтерпретативної концепції культури / Кліффорд Ґірц // Ґірц, Кліффорд. Інтерпретація культур та інші есе. Київ : Дух і Літера, 2001. С. 9-42.

22. Гобсбаум Ерик. Вступ : винаходження традиції / Ерик Гобсбаум // Винайдення традиції / за ред. Ерика Гобсбаума та Теренса Рейнджера. – Київ : Ніка-Центр, 2005. – С. 12-28.

23. Гундорова Тамара. “Внутрішня колонізація” – повторна колонізація. Гундорова, Тамара. Транзитна культура : симптоми постколоніальної травми. – Київ : Грані Т, 2013. – С. 25-47.

22. Abrams, M. H. *The Mirror and the Lamp: Romantic Theory and the Critical Tradition*. — Нью-Йорк, 1953.

23. Wellek, René, Warren, Austin. *Theory of Literature*. — Нью-Йорк, 1949. 24.

Mann, Thomas. *Essays on Art and Literature*. — Frankfurt, 1968.

25. Compagnon, Antoine. *The Demon of Theory: Literature and Common Sense*. — Yale UP, 2004.

Інформаційні ресурси

1. Гулевич Є. Культурні практики читання. Режим доступу : http://www.anthropos.lnu.edu.ua /jspui/handle/123456789/779.

2. http://bourdieu.name/taxonomy/term/2

Електронний курс навчальної дисципліни

https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=29377